ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ SIEGBERT ALBER

της 11ης Ιανουαρίου 2001 [1]

1. Στην παρούσα διαδικασία λόγω παραβάσεως της Συνθήκης, η Επιτροπή στρέφεται κατά της Γαλλίας λόγω μη εκτελέσεως αποφάσεως που αφορούσε την αναζήτηση ενισχύσεως.

2. Στις 4 Νοεμβρίου 1998, η Επιτροπή εξέδωσε την απόφαση σχετικά με την ενίσχυση που χορήγησε η Γαλλία στην επιχείρηση Nouvelle Filature Lainière de Roubaix [2].

3. Η απόφαση ορίζει μεταξύ άλλων:

«*Άρθρο 4*

1. Η Γαλλία λαμβάνει κάθε απαιτούμενο μέτρο για την ανάκτηση από την αποδέκτρια εταιρεία Nouvelle Filature Lainière de Roubaix της ενίσχυσης που αναφέρεται στο άρθρο 2 και έχει ήδη τεθεί παράνομα στη διάθεσή της.

2. Η ανάκτηση πραγματοποιείται σύμφωνα με τις διαδικασίες που προβλέπει το εθνικό δίκαιο. Τα προς ανάκτηση ποσά παράγουν τόκους από την ημερομηνία κατά την οποία τέθηκαν στη διάθεση της αποδέκτριας εταιρείας μέχρι την ημερομηνία της πραγματικής ανάκτησής τους. Οι τόκοι υπολογίζονται βάσει του επιτοκίου αναφοράς που χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό του ισοδύναμου επιχορήγησης στο πλαίσιο των ενισχύσεων περιφερειακού χαρακτήρα.

3. Η Γαλλία καταργεί αμελλητί την ενίσχυση που αναφέρεται στο άρθρο 3 εφαρμόζοντας τους συνήθεις όρους της αγοράς που αντιστοιχούν τουλάχιστον στο επιτόκιο αναφοράς 8,28 % που ίσχυε κατά τη χρονική στιγμή χορήγησης του δανείου.

Άρθρο 5

Η Γαλλία ενημερώνει την Επιτροπή, εντός δύο μηνών από την ημερομηνία κοινοποίησης της παρούσας απόφασης, για μέτρα που έχει λάβει προκειμένου να συμμορφωθεί με την παρούσα απόφαση.»

1 — Γλώσσα του πρωτοτύπου: η γερμανική.

2 — Η απόφαση αυτή κοινοποιήθηκε με έγγραφο της 17ης Νοεμβρίου 1998 υπό τον αριθμό Ε(1998) 3515, ΕΕ 1999, L 145, σ. 18.

4. Κατόπιν τούτου η Γαλλία άσκησε προσφυγή ακυρώσεως κατά της αποφάσεως αυτής, που πρωτοκολλήθηκε στις 25 Ιανουαρίου 1999[3]. Ως προς τις περαιτέρω λεπτομέρειες των πραγματικών περιστατικών παραπέμπω στις προτάσεις μου επί της υποθέσεως αυτής.

5. Στις 3 Φεβρουαρίου 1999 η Επιτροπή απηύθυνε στις γαλλικές αρχές έγγραφο υπομνήσεως προκειμένου να της γνωστοποιήσουν την εκτέλεση της αποφάσεως, διότι άλλως θα προσέφευγε στο Δικαστήριο, σύμφωνα με το άρθρο 93, παράγραφος 2, της Συνθήκης ΕΚ (νυν άρθρο 88, παράγραφος 3, ΕΚ). Δεδομένου ότι δεν έλαβε απάντηση επί της επιστολής της αυτής, η Επιτροπή άσκησε, στις 13 Ιουλίου 1999, την παρούσα προσφυγή.

6. Η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων ζητεί από το Δικαστήριο:

— να αναγνωρίσει ότι η Γαλλική Δημοκρατία, παραλείποντας να λάβει, εντός της ταχθείσας προθεσμίας, τα αναγκαία μέτρα για την αναζήτηση από τη Nouvelle Filature Lainière de Roubaix της ληφθείσας ενισχύσεως που κρίθηκε παράνομη και ασυμβίβαστη με την κοινή αγορά με την απόφαση 1999/378/ΕΚ της Επιτροπής, της 4ης Νοεμβρίου 1998, που κοινοποιήθηκε στις 17 Νοεμβρίου 1998, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από το άρθρο 189, τέταρτο εδάφιο, της Συνθήκης ΕΚ (νυν άρθρο 249, τέταρτο εδάφιο, ΕΚ) και τα άρθρα 4 και 5 της εν λόγω αποφάσεως·

— να καταδικάσει τη Γαλλική Δημοκρατία στα δικαστικά έξοδα.

Επιχειρήματα των διαδίκων

7. Η Επιτροπή επισημαίνει ότι η προσφυγή ακυρώσεως δεν έχει ανασταλτικό αποτέλεσμα και ότι, στην υπόθεση C-17/99, η Γαλλία δεν υπέβαλε αίτηση για τη λήψη προσωρινών μέτρων. Κατά συνέπεια η Γαλλία υποχρεούται να συμμορφωθεί προς την απόφαση.

8. Κατά πάγια νομολογία, ένα κράτος μέλος μπορεί να απαλλαγεί από την υποχρέωση για αναζήτηση της ενισχύσεως μόνον όταν η αναζήτηση είναι απολύτως αδύνατη. Στην προκειμένη περίπτωση δεν υπάρχει καμία ένδειξη ότι συντρέχει η προϋπόθεση αυτή.

9. Εξάλλου, η Γαλλία παρέβη την υποχρέωση ειλικρινούς συνεργασίας με την Επιτροπή, διότι οι γαλλικές αρχές δεν απάντησαν στο έγγραφο υπομνήσεως της Επι-

3 — Υπόθεση C-17/99, Γαλλία κατά Επιτροπής (απόφαση της 22ας Μαρτίου 2001, (Συλλογή 2001, σ. I-2481 σ. I-2484).

τροπής ούτε επικαλέστηκαν, με άλλο τρόπο, ενδεχόμενα εμπόδια για την αναζήτηση της ενισχύσεως ούτε προέτειναν εναλλακτικά μέτρα για την εκτέλεση της αποφάσεως. Ακόμη, δεν προκύπτει ότι η Γαλλία κατέβαλε οποιαδήποτε προσπάθεια για την αναζήτηση της ενισχύσεως.

10. Η Γαλλία δηλώνει ότι γνωρίζει την υποχρέωσή της για αναζήτηση της ενισχύσεως, μέχρι τώρα όμως δεν ήταν σε θέση να εκπληρώσει την υποχρέωσή της αυτή.

11. Η Γαλλία ισχυρίζεται ότι προσπάθησε, σε συνεργασία με την ενδιαφερόμενη επιχείρηση, να βρει τρόπο για την πραγματοποίηση της αναζητήσεως. Παρ' όλον ότι η άμεση αναζήτηση του συνόλου της ενισχύσεως θα είχε ως συνέπεια την πτώχευση της επιχειρήσεως — γεγονός το οποίο, σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου που έχει υπόψη της η Γαλλική Κυβέρνηση, δεν δικαιολογεί τη μη αναζήτηση — η Γαλλία δεν επικαλέστηκε το γεγονός αυτό έναντι της Επιτροπής.

12. Η Γαλλία άσκησε την προαναφερθείσα προσφυγή ακυρώσεως, γνωρίζοντας όμως την πάγια νομολογία του Δικαστηρίου δεν υπέβαλε αίτηση για τη λήψη προσωρινών μέτρων.

13. Κατά την προφορική διαδικασία επί της υποθέσεως C-17/99, στις 23 Νοεμβρίου 2000, ο εκπρόσωπος της Γαλλικής Κυβερνήσεως δήλωσε ότι η Nouvelle Filature Lainière de Roubaix κηρύχθηκε, εν τω μεταξύ, σε πτώχευση και λύθηκε με δικαστική απόφαση.

Εκτίμηση

14. Δεν είναι βέβαια ικανοποιητικό το γεγονός ότι πρέπει εν προκειμένω να κριθεί κατά πόσον η Γαλλία, παραλείποντας — τουλάχιστον προσωρινώς — να αναζητήσει την ενίσχυση, παρέβη τη Συνθήκη, ενώ εκκρεμεί ακόμη προσφυγή στρεφόμενη κατά της αποφάσεως που αφορά την ενίσχυση[4]. Όπως όμως αναγνωρίζει και η Γαλλία, η νομολογία στο ζήτημα αυτό είναι σαφής.

4 — Βλ. τις προτάσεις του γενικού εισαγγελέα Ruiz-Jarabo Colomer της 28ης Οκτωβρίου 1999 επί της υποθέσεως C-404/97, Επιτροπή κατά Πορτογαλίας (απόφαση της 27ης Ιουνίου 2000, που δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί στη Συλλογή, σημεία 30 επ.).

15. Πρόσφατα το Δικαστήριο έκρινε ότι [5]:

«34 Προκαταρκτικώς, επιβάλλεται να υπομνηστεί ότι το σύστημα των ενδίκων βοηθημάτων που έχει καθιερώσει η Συνθήκη διακρίνει τις προσφυγές των άρθρων 169 και 170 της Συνθήκης ΕΚ (νυν άρθρων 226 ΕΚ και 227 ΕΚ), με τις οποίες σκοπείται να αναγνωριστεί ότι ένα κράτος μέλος παρέβη τις υποχρεώσεις του, από τις προσφυγές των άρθρων 173 της Συνθήκης ΕΚ (νυν, κατόπιν τροποποιήσεως, άρθρου 230 ΕΚ) και 175 (νυν άρθρου 230), με τις οποίες σκοπείται ο έλεγχος της νομιμότητας των πράξεων ή παραλείψεων των κοινοτικών οργάνων. Τα ένδικα αυτά βοηθήματα επιδιώκουν διαφορετικούς στόχους και διέπονται από διαφορετικές ρυθμίσεις. Επομένως, ένα κράτος μέλος δεν μπορεί, ελλείψει διατάξεως της Συνθήκης που θα του το επέτρεπε ρητώς, να επικαλεστεί την έλλειψη νομιμότητας μιας αποφάσεως της οποίας είναι αποδέκτης ως μέσον άμυνας κατά προσφυγής λόγω παραβάσεως στηριζομένης στην παράλειψη εκτελέσεως της αποφάσεως αυτής (αποφάσεις της 30ής Ιουνίου 1988, 226/87, Επιτροπή κατά Ελλάδος, Συλλογή 1988, σ. 3611, σκέψη 14, και της 27ης Οκτωβρίου 1992, C-74/91, Επιτροπή κατά Γερμανίας, Συλλογή 1992, σ. I-5437, σκέψη 10).

35 Θα συνέβαινε άλλως αν η επίδικη πράξη έπασχε από ιδιαιτέρως σοβαρές και προφανείς πλημμέλειες σε σημείο ώστε να μπορεί να χαρακτηριστεί ως ανυπόστατη πράξη (προαναφερθείσες αποφάσεις της 30ής Ιουνίου 1988, Επιτροπή κατά Ελλάδος, σκέψη 16, και της 27ης Οκτωβρίου 1992, Επιτροπή κατά Γερμανίας, σκέψη 11).

36 Η ως άνω διαπίστωση επιβάλλεται και στα πλαίσια προσφυγής κατά παραβάσεως στηριζομένης στο άρθρο 93, παράγραφος 2, δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης.»

16. Στην προκειμένη περίπτωση, δεν υπάρχουν στοιχεία από τα οποία να προκύπτει ότι η απόφαση της Επιτροπής θα έπρεπε να χαρακτηρισθεί ως ανυπόστατη. Αντίθετα, από τις προτάσεις μου της 11ης Ιανουαρίου 2001 επί της υποθέσεως C-17/99, προκύπτει ότι η απόφαση αυτή πρέπει να θεωρηθεί νόμιμη.

17. Στην προαναφερθείσα απόφαση C-404/97 [6] το Δικαστήριο έκρινε περαιτέρω ότι:

«38 Ακολούθως, πρέπει να υπομνηστεί ότι, όπως προκύπτει από πάγια νομολογία, η κατάργηση μιας παράνομης ενισχύσεως διά της αναζητήσεώς της αποτελεί τη λογική συνέπεια της διαπιστώσεως του παρανόμου χαρακτήρα της και η συνέπεια αυτή δεν μπορεί να εξαρτάται από τη μορφή υπό την οποία χορηγήθηκε η ενίσχυση (βλ., ιδίως, απόφαση της

5 — Προπαρατεθείσα απόφαση Επιτροπή κατά Πορτογαλίας (υποσημείωση 4), σκέψεις 34 επ.

6 — Προπαρατεθείσα στην υποσημείωση 4, σκέψεις 38 επ.

10ης Ιουνίου 1993, C-183/91, Επιτροπή κατά Ελλάδος, Συλλογή 1993, σ. I-3131, σκέψη 16).

39 Το Δικαστήριο έκρινε επίσης ότι το μοναδικό μέσο άμυνας το οποίο μπορεί να επικαλεστεί ένα κράτος μέλος κατά προσφυγής λόγω παραβάσεως, ασκηθείσας από την Επιτροπή βάσει του άρθρου 93, παράγραφος 2, της Συνθήκης, είναι αυτό που αρύεται από την απόλυτη αδυναμία ορθής εκτελέσεως της αποφάσεως (απόφαση της 4ης Απριλίου 1995, C-348/93, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλογή 1995, σ. I-673, σκέψη 16).»

18. Τέλος, το Δικαστήριο, στην προαναφερθείσα απόφαση, επισήμανε ότι η «απόφαση τεκμαίρεται ως νόμιμη και ότι, παρά την προσφυγή ακυρώσεως, εξακολουθεί να δεσμεύει, ως προς όλα της τα σημεία» [7]. Αυτό ορίζεται και στο άρθρο 14, παράγραφος 3, του κανονισμού (ΕΚ) 659/1999 του Συμβουλίου, της 22ας Μαρτίου 1999, για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του άρθρου 93 της Συνθήκης ΕΚ [8]. Η διάταξη αυτή ρητώς προβλέπει ότι η υποχρέωση αναζητήσεως μπορεί να ανασταλεί, ενόσω εκκρεμεί προσφυγή ακυρώσεως, σύμφωνα με το άρθρο 185 της Συνθήκης ΕΚ (νυν άρθρο 242 ΕΚ) [9].

19. Η Γαλλική Δημοκρατία δεν ζήτησε την αναστολή της υποχρεώσεώς της για αναζήτηση των ενισχύσεων. Η Γαλλία υποστηρίζει μεν ότι ένα τέτοια αίτημα δεν θα είχε πιθανότητες να γίνει δεκτό, σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου όμως ο ισχυρισμός αυτός δεν είναι κρίσιμος στην παρούσα διαδικασία. Είναι αναμφίβολο ότι, αν δεν δοθεί αναστολή, εξακολουθεί να υφίσταται η υποχρέωση αναζητήσεως. Ενδεχόμενες ενστάσεις της Γαλλικής Δημοκρατίας κατά της νομολογίας του Δικαστηρίου στο ζήτημα αυτό θα έπρεπε να εξετασθούν μόνο κατά την έκδοση αποφάσεως που θα αφορούσε την αναστολή αποφάσεως της Επιτροπής.

20. Ακόμη και το γεγονός ότι η δικαιούχος επιχείρηση κηρύχθηκε εν τω μεταξύ σε πτώχευση και λύθηκε δεν μπορεί να επηρεάσει την έκβαση της παρούσας διαδικασίας. Αφενός, η Γαλλική Δημοκρατία εξακολουθεί να φέρει την υποχρέωση αναζητήσεως της ενισχύσεως και στο πλαίσιο της πτωχευτικής διαδικασίας. Αφετέρου, η Γαλλική Δημοκρατία ήταν τουλάχιστον υποχρεωμένη, σύμφωνα με το άρθρο 5 της αποφάσεως της Επιτροπής, να λάβει μέτρα για την αναζήτηση της ενισχύσεως και να τα κοινοποιήσει στην Επιτροπή εντός δύο μηνών από της κοινοποιήσεως της αποφάσεως [10]. Η Γαλλική Δημοκρατία δεν συμμορφώθηκε προς την υποχρέωση αυτή.

7 — Προπαρατεθείσα απόφαση επί της υποθέσεως C-404/97 (υποσημείωση 5), σκέψη 57.

8 — ΕΕ L 83, σ. 1.

9 — Βλ. και τις προτάσεις του γενικού εισαγγελέα Ruiz-Jarabo Colomer επί της υποθέσεως C-404/97 (προπαρατεθείσες στην υποσημείωση 4, σημείο 37).

10 — Βλ. απόφαση του Δικαστηρίου της 15ης Ιανουαρίου 1986, 52/84, Επιτροπή κατά Βελγίου (Συλλογή 1986, σ. 89, σκέψη 15).

Πρόταση

21. Κατά συνέπεια, προτείνω στο Δικαστήριο να αποφασίσει ότι:

«1) Η Γαλλική Δημοκρατία, παραλείποντας να λάβει, εντός της ταχθείσας προθεσμίας, τα αναγκαία μέτρα για την αναζήτηση, από τη Nouvelle Filature Lainière de Roubaix, των ληφθεισών ενισχύσεων που κρίθηκαν παράνομες και ασυμβίβαστες με την κοινή αγορά με την απόφαση 1999/378/ΕΚ της Επιτροπής, της 4ης Νοεμβρίου 1998, που κοινοποιήθηκε στις 17 Νοεμβρίου 1998, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από το άρθρο 189, τέταρτο εδάφιο, της Συνθήκης ΕΚ (νυν άρθρο 249, τέταρτο εδάφιο, ΕΚ) και τα άρθρα 4 και 5 της εν λόγω αποφάσεως.

2) Καταδικάζει τη Γαλλική Δημοκρατία στα δικαστικά έξοδα.»